

Instanța de fond: Judecătoria Centru, mun. Chișinău

Judecător: E. Palanciuc

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău

Judecători: B. Bîrcă

M. Moraru

M. Ciugureanu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
Î N C H E I E R E

30 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Dumitru Mardari și Vera Macinskaia

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Mancaș Ecaterina, Bivol Elena, Panova Larisa, Panov Veaceslav, Plațîntă Tatiana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de succesorii în drepturi a cet. Ecaterina Rusu - Mancaș Ecaterina, Panov Larisa, Panov Veaceslav, Bivol Elena și Plațîntă Tatiana împotriva Ministerului Finanțelor și Consiliului mun. Chișină cu privire la recunoașterea dreptului în calitate de moștenitori ai defunctului Leșcic Alexandr și succesori testamentari a defunctei Rusu Ecaterina la restabilirea dreptului asupra terenului aferent cu suprafața de 1039,7 m.p. al imobilului din str. Kogălniceanu nr.31 mun. Chișinău, și a cet. Plațînda Tatiana, în calitate de successor testamentar a defunctei Rusu Ecaterina, în limitele testamentului nr. 874 din 18.02.2011, la recuperarea valorii terenului aferent cu suprafața de 1039,7 m.p. al imobilului din str. Kogălnivceanu nr. 31, mun. Chișinău, naționalizat ilegal de către autoritățile ex-sovietice în baza Hotărîrii Sovietului de Miniștri al RSSM nr. 124 din 15.02.1946,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2013, prin care apelul depus de către Mancaș Ecaterina, Panov Larisa, Panov Veaceslav, Bivol Elena și Plațînda Tatiana a fost respins, hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 martie 2013 a fost menținută,

A C O N S T A T A T :

La data de 08.11.10 Rusu Ecaterina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Ministerului Finanțelor cu privire la recuperarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii, reclamanta Rusu Ecaterina, a indicat că, fiind cetățeană a Republicii Moldova, născută în anul 1928 cu viză de reședință în mun.Chișinău, din anii 50 al secolului XX, de rînd cu membrii familiei sale a avut de suferit în urma represiilor politice.

Astfel, în anul 1940 de rînd cu membrii familiei sale a fost persecutată de către autoritățile sovietice și imobilul acestora amplasat în mun.Chișinău str.Kogîlniceanu nr.31 a fost naționalizat de rînd cu terenul aflat pe atunci în proprietatea privată, bunelului său Leșcic Alexandru. În anul 1941 a fost arestat tatăl reclamantei Leșcic Gheorghe, fiind condamnat la 8 ani privațiune de libertate ca element social periculos și decedat la 05.02.1942. La momentul arestării tatălui său, în casa menționată au rămas să locuiască bunelul, bunica, mama, fratele și ea, reclamanta. Prin Hotărîrea Sovietului de Miniștri al RSSM nr.124 din 15.02.1946 casa nr.31, amplasată pe str.Kogîlniceanu mun.Chișinău a fost naționalizată.

Prin decretul Prezidiului Curții Supreme URSS din 16.01.1989, tatăl său Leșcic Gheorghe a fost reabilitat, la 20.04.1956 a decedat bunelul reclamantei, Leșcic Alexandru, iar în anul 1964 a decedat mama reclamantei, Xenia și în 1973 bunica reclamantei, Ecaterina.

La data de 06.03.1918, în baza contractului de vânzare-cumpărare încheiat la notarul Mihail Evseevici Bolotin (pe atunci cu sediul în or.Chișinău str.Șmidt nr.129) între Ivan Alexeevici Casatchin (pe atunci domiciliat în or.Chișinău str.Șmidta), Alexandru Iacovlevici Leșcic (pe atunci domiciliat pe str.Ciznecinaia nr.18) și Iacov Ivanovici Bașcov (pe atunci domiciliat în or.Odesa, Andreevscoe Podvorie) în prezența martorilor: țaranului - Gavriila Andreevici Cobelev (pe atunci domiciliat în or.Chișinău str.Șmidt), slujbașului - Andrei Ivanovici Botezat (pe atunci domiciliat în or.Chișinău str.Voznesenskaia nr.59), nobilului - Petr Nicolaevici Bilinschii (pe atunci domiciliat în or.Chișinău str.Chiev nr.41), Ivan Alexeevici Casatchin în calitate de vânzător a înstrăinat în proprietate în devălmășie lui Alexandru Iacovlevici Leșcic și lui Iacov Ivanovici Bașcov imobilul compus din regiunea II or.Chișinău, la colțul străzilor Armenească, Reinscaia și str.Pirogova, sub polițistul nr. 17 și conform cărților de înregistrare a direcției orașenești sub nr.654, în hotarul: de la nord - estul str.Pirogova; de la sud-estul str.Armenească și de la nord-vestul cu ograda lui Parascovia Nouri, care conform terenului aveau următoarele hotare: din str.Armenească- 21,35 săjeni; din partea vecinei Nouiri - 14,07 săjeni și cu toate construcțiile aflate în curte contra sumei de 25000 ruble.

Astfel, cet.Leșcic Alexandr a cumpărat la 06.03.1918 imobilul din

str.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău cu suprafața terenului aflat pe el.

Prin certificatul de reabilitare sub nr. 13-1672/91 din 31.10.1991 se confirmă faptul că Leșcic Gheorghe Alexandru născut la 1907, originar din Chișinău, a fost represat în anul 1941 prin decizia Chibzuirii Speciale a NKVD URSS la 8 ani privațiune de libertate și reabilitat la 11.04.1989.

Prin decizia Curții Europene a Drepturilor Omului nr.75646/01 în cauza Rusu Ecaterina vs. Republica Moldova, reclamanta Rusu Ecaterina Gheorghe a primit în baza deciziei CEDO de la statul Republica Moldova o compensație în formă bănească fixă, însă a primit această compensație pentru imobilul din str.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău, numai pentru casa de locuit naționalizată ilegal de organele autoritare sovietice, neprimind despăgubiri și pentru terenul de pământ naționalizat ilegal, care se afla pe atunci în proprietatea privată a represaților.

La data de 27.05.2008, în baza raportului Bursei Imobiliare „Lara” nr.214/2-111/01 din 27.05.2008, a fost menționat că valoarea unui ar de teren din str. Kogălniceanu nr. 31, mun. Chișinău constituie de la 730000 lei la 980000 lei.

Solicită recunoașterea dreptului ei, Rusu Ecaterina, în calitate de succesor al defunctului Leșcic Alexandr Iacovlevici, la primirea compensației pentru naționalizarea ilicită în baza Hotărârii Sovietului de Miniștri al RSSM nr. 124 din 15.02.1946 a terenului de pământ din str.M.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău care aparținea lui Leșcic Alexandr Iacovlevici cu suprafața de 260.3 m.p. și recunoașterea dreptului la recuperarea valorii terenului cu suprafața de 260.3 m.p. din str.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău în mărime de 2 021 740 lei, naționalizat ilegal de către autoritățile sovietice, în calitate de victimă reabilitată ale represiunilor politice comuniste.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun.Chișinău din 18.11.2011, procesul în pricină civilă la cererea de chemare în judecată a Ecaterinei Rusu împotriva Consiliului mun.Chișinău și Ministerului Finanțelor cu privire la recuperarea prejudiciului material a fost suspendat pînă la determinarea succesorului în drepturi în urma decesului cet. Rusu Ecaterina, care a decedat la 01.11.2011.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun.Chișinău din 07.03.2013, procesul în pricina civilă menționată a fost reluat, fiind dispusă înlocuirea reclamantei Rusu Ecaterina cu succesorii testamentari: cet.Mancaș Ecaterina, cet.Panova Lari sa, cet.Panov Veaceslav, cet.Bivol Elena și cet.Platînda Tatiana.

La 07 martie 2013, succesorii în drepturi a cet. Rusu Ecaterina – Mancaș Ecaterina, Panova Larisa, Panov Veaceslav, Bivol Elena și Platînda Tatiana au depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care au solicitat: recunoașterea dreptului, cet.Mancaș Ecaterina, cet.Bivol Elena, cet.Panova Larisa, cet.Panov Veaceslav, în calitate de moștenitori a defunctului Leșcic Alexandr și succesorii testamentari a defunctei Ecaterina Rusu, la restabilirea dreptului asupra terenului aferent cu suprafața de 1 039,7 m.p. al imobilului din str.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău, naționalizat ilegal de către autoritățile ex-sovietice în baza Hotărârii Sovietului de Miniștri al

RSSM nr. 124 din 15.02.1946; recunoașterea dreptului cet. Plațînda Tatiana, în calitate de succesor testamentar a defunctei Rusu Ecaterina, în limitele testamentului nr.874 din 18.02.2011, la recuperarea valorii terenului aferent cu suprafața de 1 039,7 m.p. al imobilului din str.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău, naționalizat ilegal de către autoritățile ex-sovietice în baza Hotărârii Sovietului de Miniștri aș RSSM nr.124 din 15.02.1946; restituirea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii aceștia au indicat că din contractual de vânzare-cumpărare încheiat la 06.03.1918, Leșcic Alexandr a cumpărat terenul aferent sub imobilul amplasat pe str. Kogălniceanu nr. 31, mun. Chișinău, cu stabilirea concretă a limitelor de hotar.

Ulterior , la 19.05.1943, Leșcic Alexandru a înstrăinat soților Burcă imobilul cu suprafața de 260,3 m.p., inclusive și terenul.

Conform certificatului bunurilor imobile nr.0100204174 eliberat de către ÎS „Cadastru” mun.Chișinău din 30.08.2012, imobilul amplasat pe str.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău are suprafața totală de 0,13 ha, ce constituie 1 300 m.p.

Astfel, reiese că în proprietatea cet.Leșcic Alexandru a rămas terenul cu suprafața de 1 039,7 m.p., (1 300-260,3).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centrum un. Chișinău din 24 martie 2013, a fost respinsă acțiunea succesorilor în drepturi a cet.Rusu Ecaterina - cet.Mancaș Ecaterina, cet.Panova Larisa, cet.Panov Veaceslav, cet.Bivol Elena și cet.Plațînda Tatiana împotriva Ministerului Finanțelor și Consiliului mun.Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului cet.Mancaș Ecaterina, cet.Bivol Elena, cet.Panova Larisa, cet.Panov Veaceslav, în calitate de moștenitori a defunctului Leșcic Alexandr și succesorii testamentari a defunctei Ecaterina Rusu la restabilirea dreptului asupra terenului aferent cu suprafața de 1 039,7 m.p. al imobilului din str.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău, și cet. Plațînda Tatiana, în calitate de succesor testamentar a defunctei Rusu Ecaterina, în limitele testamentului nr.874 din 18.02.2011, la recuperarea valorii terenului aferent cu suprafața de 1 039,7 m.p. al imobilului din str.Kogălniceanu nr.31 mun.Chișinău, naționalizat ilegal de către autoritățile ex-sovietice în baza Hotărârii Sovietului de Miniștri aș RSSM nr.124 din 15.02.1946, ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2013, apelul depus de către Mancaș Ecaterina, Panov Larisa, Panov Veaceslav, Bivol Elena și Plațînda Tatiana a fost respins, hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 martie 2013 a fost menținută.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 13 ianuarie 2014, Mancaș Ecaterina, Bivol Elena, Panova Larisa, Panov Veaceslav, Plațîntă Tatiana au contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului Mancaș Ecaterina, Bivol Elena, Panova Larisa, Panov Veaceslav, Plațîntă Tatiana au indicat că, decizia instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și cu încălcarea

normelor de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurentul că, instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Din actele pricinii lipses date concrete refiritoare la data când recurenții au luat spre cunoștință decizia motivată a instanței de apel. iar recursul a fost declarat la 13 ianuarie 2014 astfel, prin prisma prevederilor art. 434 C.P.C., instanța de recurs consideră că recursul a fost declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Mancaș Ecaterina, Bivol Elena, Panova Larisa, Panov Veaceslav, Plațință Tatiana este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu dispoziția art. 432 alin. (1) C.P.C., părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) C.P.C., cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, temeiurile recursului declarat nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C.. Mai mult de cît atît, cauza a fost judecată cu respectarea normelor de drept material și procesual, iar recursul fiind vădit neîntemeiat.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 C.P.C. al RM, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 C.P.C. și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

În acest sens, instanța de recurs accentuează că, potrivit art. 440, alin. (1) C.P.C., în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicând corespunzător normele de drept material și respectând normele de drept procedural, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Mancaș Ecaterina, Bivol Elena, Panova Larisa, Panov Veaceslav, Plașintă Tatiana, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) C.P.C., completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursul declarat de către Mancaș Ecaterina, Bivol Elena, Panova Larisa, Panov Veaceslav, Plașintă Tatiana se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Vera Macinskaia